

Kossuth- és Széchenyi-díjak

A *litera* értesülései szerint

A *litera* több forrásból származó információi szerint Buda Ferenc, **Eörsi István**, Székely Magda és Závada Pál veheti át idén a Kossuth-díjat. A Széchenyi-díjasok sorában üdvözölhetjük többek között Radnóti Sándort. A bővebb és hivatalos listát március 15-én, a díjátadás napján tesszük közzé.

Buda Ferenc (1936) József Attila-díjas költő, műfordító. A Forrás főmunkatársa, több mint egy tucat verseskötet (köztük gyermekvers-kötetek is) írója. Többek között Balassi Bálint-emlékkarddal és Déry Tibor-díjjal jutalmazták tevékenységét.

Eörsi István (1931) József Attila-díjas költő, író, drámaíró, műfordító, a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval Díszített Csillagrendje tulajdonosa. Több mint 35 önálló kötettel rendelkezik, összegyűjtött verseit *Szögek* címmel a Palatinus Kiadó jelentette meg.

Székely Magda (1936) József Attila- és Graves-díjas költő, műfordító, számos verseskötet tulajdonosa, három gyűjteményes kötetének legutóbbi darabja *Sz. M. összes versei* címmel jelent meg.

Závada Pál (1954) József Attila-díjas író, szerkesztő, szociológus. Két szociográfiai munkája és egy novelláskötet után három regényt jelentetett meg, a legutóbbi – *A fényképész utókora* – nemrég Palládium-díjat kapott.

Radnóti Sándor (1946) József Attila-díjas esztéta, tanár, a filozófiai tudományok doktora, számos tanulmány-, kritika- és esszékötet tulajdonosa. 1998-ban A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki.

A Kossuth-díjat a Magyar Országgyűlés 1948. XVIII. törvénycikkével alapította, és a centenárium alkalmából először adományozta. Ma a 1990. évi XII. törvény szabályozza a díj odaítélésének feltételeit. Az első kitüntetettek között posztumusz Kossuth-díjjal ismerték el József Attila, Bartók Béla és Derkovits Gyula életművét.

A megalapításakor azt szerették volna a díj alapítói, hogy évente 25 darab húszezer forintos és ötven darab tízezer forintos díjat adjanak át az arra legérdemesebbeknek. Művészeknek, tudósoknak,

munkásoknak és parasztoknak. A díj összege időről időre emelkedett, 1975-től nyolcvanezer forintra, 1985-től százezer forintra, s jelenleg (az 1990-ben megalkotott törvénymódosítás szerint) a pénzjutalom a mindenkori magyar éves átlagfizetés ötszöröse.

1963-ig két fokozatban, majd 1963. évi 36. sz. törvény alapján négy fokozatban adományozták. 1948-98 között összesen 1325 Kossuth-díjat, 1167 Állami díjat és 219 Széchenyi-díjat adtak át.

Eddig közel másfél ezer Kossuth-díjat osztottak szét az alapítás óta eltelt ötven évben, tekintélyét az is növeli, hogy a rendszerváltás óta (1990) szakmai testület javaslatára adnak Kossuth-díjat (és Széchenyi-díjat) annak, aki a tudományok, a műszaki alkotások, a kutatás, a műszaki fejlesztés, a kulturális és művészeti alkotások, a gyógyítás, az oktatás-nevelés terén kivételesen magas színvonalú, példaértékű, nemzetközileg elismert eredményt ér el.

A Széchenyi-díj 1990 óta létezik. A tudományos élet kiemelkedő képviselőinek elismerésére alapították.

A 2000-ben kihirdetett XI. törvénnyel módosított magyar kitüntetésrendszer változást hozott a Kossuth- és Széchenyi-díjjal kapcsolatban is.

A Kossuth- és a Széchenyi-díj 89 milliméter magas bronzból készült, aranyozott, Kossuth Lajos, illetve Széchenyi István alakját formázó kispasztikai alkotás. A szobor talapzata 255 milliméter magas, 40 milliméter átmérőjű rézből készült henger, amelynek a szobrot tartó felső része aranyozott, az alsó - oklevéltartó - része ezüstözött. Mindkét kitüntetés mellé egy-egy, Kossuth, illetve Széchenyi arcképét ábrázoló jelvényt is kap a kitüntetett.

Tavaly, 2004-ben Bertók László költő, Krasznahorkai László író, Tózsér Árpád költő, műfordító, irodalomtudós, szerkesztő kapott Kossuth-díjat. A Széchenyi-díjat Almási Miklós esztéta, filozófus, egyetemi tanár, Kántor Lajos irodalomtörténész, kritikus, esszéíró, Réz Pál irodalomtörténész, műfordító, Dr. Török Endre irodalomtörténész, az irodalomtudomány doktora, nyugalmazott egyetemi tanár érdemelte ki.

KAPCSOLÓDÓ ANYAGOK

Ebből nem tudok kimászni...
Nagyvizit-töredék Istvánnal»